

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Provinciale Technische School te MAASMECHELEN

Hoofdstructuur	deeltijds beroepssecundair onderwijs
Instellingsnummer	39719
Instelling	Provinciale Technische School
Directeur	Koen Bouve
Adres	Europaplein 36 - 3630 MAASMECHELEN
Telefoon	089-77.09.40
Fax	089-77.09.41
E-mail	kbouve@limburg.be
Website	http://www.ptsmm.be
Bestuur van de instelling	Provinciebestuur van Limburg - Onderwijs
Adres	Universiteitslaan 1 - 3500 HASSELT
Scholengemeenschap	SG Prov. en Stedelijk onderwijs Limburg
Adres	Gouverneur Verwilghensingel 1 - 3500 HASSELT
CLB	Provinciaal CLB Limburg
Adres	Willekensmolenstraat 140 - 3500 HASSELT
Dagen van het doorlichtingsbezoek	07-01-2014, 08-01-2014, 09-01-2014, 10-01-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	10-01-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	19-02-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Roger Van den Borre
Teamleden	Gabriël Poppe, Vera Timmers
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leerprestaties in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?.....	8
3.1.1.1 Project algemene vakken (leerplannen 2012/059, 2009/7//5, 2009/8//5 en 2003/21)	8
3.1.1.2 Demonteur/monteur carrosserie, Plaatwerker carrosserie, Voorbewerker carrosserie	10
3.1.1.3 Hoeknaadlasser, Plaatlasser.....	11
3.1.1.4 Polyvalent onderhoudswerker gebouwen.....	13
3.1.1.5 Werfbediener	14
3.1.1.6 Keukenmedewerker	15
3.1.1.7 Logistiek helper in de zorginstellingen.....	17
3.1.1.8 Winkelbediende	19
3.1.1.9 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET).....	21
3.1.2 Voldoet het centrum aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	22
3.1.3 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden?	23
4 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?	24
4.1 Evaluatiepraktijk.....	24
4.2 Rapporteringspraktijk.....	25
4.3 Loopbaanbegeleiding	26
5 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM	28
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM	29
6.1 Wat doet het centrum goed?	29
6.2 Wat kan het centrum verbeteren?	29
6.3 Wat moet het centrum verbeteren?	29
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	30

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of het centrum

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door het centrum,
3. het algemeen beleid van het centrum.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam het gehele centrum aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in het centrum een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leerprestaties.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
2. Om de kwaliteitsbewaking door het centrum na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of het centrum voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt het centrum voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt het centrum om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt het centrum de doelen en gaat het centrum dit na?
 - ontwikkeling: heeft het centrum aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van het centrum aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van het centrum. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van het centrum of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen als het centrum binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of het centrum de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van het centrum de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van het centrum het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van het centrum of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

Het centrum mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het Centrum voor Leren en werken (CLW) is administratief verbonden aan de Provinciale Technische School te Maasmechelen. Het CLW is ondergebracht in een aparte vleugel, gelegen op hetzelfde adres als de voltijdse school. Het organiseert zowel dienstengerichte als nijverheidsgerichte opleidingen. Met bijna honderd leerlingen op het ogenblik van de doorlichting is de maximum capaciteit van de centruminfrastructuur zo goed als bereikt. Ongeveer 30 % van de leerlingen is ouder dan achttien jaar.

Het CLW realiseert globaal een goed rendement. Op grond van de meest recente gegevens realiseert ongeveer 76 % van de leerlingen het voltijds engagement, wat aanzienlijk hoger ligt dan het Vlaams gemiddelde (68 %). Voor bijna 30 % van de jongeren is er een alternerende tewerkstelling. 4 % van de jongeren is niet onmiddellijk beschikbaar en 20 % is nog te oriënteren. Voorts doorloopt 3 % van de jongeren een persoonlijk ontwikkelingstraject (POT), 21 % een voortraject en 22 % een brugproject.

Afhankelijk van de opleiding zijn er grote rendementsverschillen. Voor Demonteur/monteur carrosserie en Werfbediener is de tewerkstellingsgraad goed tot zeer goed. Voor Polyvalent onderhoudswerker voldoet het rendement. Voor Logistiek helper in de zorginstellingen en Winkelbediende is de rendementsgraad vergelijkbaar met het Vlaams gemiddelde. Voor Hoeknaadlasser is de tewerkstellingsgraad laag wegens de geringe vraag om lassers in de regio. Het zwakke rendement voor Keukenmedewerker wijt het centrum aan de beperkte kennis van het Nederlands bij de betrokken leerlingen.

Het welbevinden van de leerlingen op de domeinen tevredenheid, betrokkenheid, sociale relaties en pedagogisch klimaat ligt telkens hoger dan het Vlaams gemiddelde. Algemeen is het welbevinden bij alle schoolparticipanten goed, wat bijdraagt tot de sfeer en wat de verbondenheid met de leer- en werkomgeving vergroot. De problematische afwezigheden zijn de laatste jaren sterk teruggelopen, niet alleen dankzij de opvolging van het centrum zelf, maar ook door de inzet van externe partners zoals het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) en de welzijnsverstrekkers.

Het erkenningsonderzoek met betrekking tot de vakken en de opleidingen in de focus heeft de volgende resultaten opgeleverd. Wat de algemene vorming betreft, voldoet de leerplanrealisatie voor project algemene vakken (pav) op het niveau van de tweede en de derde graad en op het niveau van het derde leerjaar van de derde graad. Bij de meeste leerlingen wordt een aanvaardbaar beheersingsniveau bereikt. In het aanbod wordt voldoende gedifferentieerd tussen de verschillende niveaus. Ook de leerlingenopdrachten beantwoorden algemeen aan de vereiste verwerkings- en beheersingsniveaus ten aanzien van de respectieve eindtermenclusters, leerplandoelstellingen en studiebekrachtigingen. Hoewel niet lichtzinnig wordt omgesprongen met de toekenning van het diploma secundair onderwijs, is er nog een groeimarge voor verdere differentiatie tussen het niveau derde graad en het niveau derde leerjaar van de derde graad.

Wat de beroepsgerichte vorming (BGV) betreft, voldoet de realisatie voor de opleiding Werfbediener. Voor de carrosserie- en de lasopleidingen gaat het om een kwaliteitsvolle realisatie. De realisatie van de opleiding Polyvalent onderhoudswerker voldoet niet. Het aanbod en de planning zijn onvoldoende afgestemd op de opleidingsdoelstellingen. Bovendien is de infrastructuur ontoereikend en er wordt onvoldoende gebruikgemaakt van externe mogelijkheden. Voor de opleidingen Keukenmedewerker en Winkelbediende kan het centrum in onvoldoende mate de realisatie en de evaluatie van de competenties aantonen. Voor Logistiek helper in de zorginstellingen zijn de leerinhouden en de praktijkopdrachten onvoldoende afgestemd op te verwerven competenties. Voor de opleidingen Logistiek helper in de zorginstellingen en Winkelbediende is bovendien de uitrusting ontoereikend en biedt het werkplekleren onvoldoende meerwaarde of compensatie op het vlak van uitrusting.

Het centrum streeft in voldoende mate met een eigen planning de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) bij zijn leerlingen na. De centrumleiding ondersteunt de leraren om de inspanningsverplichting met betrekking tot de VOET na te komen, al streven de meeste leraren BGV de VOET nog niet voldoende

bewust na. De meeste eindtermen van de contexten 'lichamelijke gezondheid en veiligheid' en 'socioculturele samenleving' worden met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd.

Het onderzoek met betrekking tot bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) werd in samenhang met onderzoek voor de voltijdse school uitgevoerd. Gezien de administratieve samenhang krijgen de school en het centrum een advies gunstig beperkt in de tijd voor de erkenningsvoorwaarde BVH. Op grond van het gegeven dat de schoolleiding tekorten opspoorde en ze systematisch verbeterde, biedt het beleidsvoerend vermogen voldoende garantie om die werkpunten ongedaan te maken.

Voor het kwaliteitsonderzoek werd gefocust op de procesvariabelen loopbaanbegeleiding, evaluatie- en rapporteringspraktijk. Om de loopbaanbegeleiding zo effectief mogelijk te laten verlopen, voorziet de coördinatie in een uitgebreide omkadering en een duidelijke taakverdeling. Voor de screening wordt echter nog niet algemeen uitgegaan van de opleidingscompetenties, waardoor de beginsituatie niet doelgericht kan worden ingeschat. Hoewel de trajectbegeleiders de documenten en het opleidingsplan in samenwerking met de tewerkstellingsplaats opstellen, worden de opleidingscompetenties niet doelgericht aangewend om de component leren en werken maximaal op elkaar af te stemmen. Evenmin wordt een beroep gedaan op de vakkennis en de ervaring van de leraren beroepsgerichte vorming om een meerwaarde te geven aan de alternering met de tewerkstellingsplaats, met het oog op de realisatie van de opleidingscompetenties. De begeleidingsbezoeken bieden geen info over het leerproces van de leerlingen, op de werkhoudingen na. Uit de commentaren van de begeleidingsbezoeken blijkt dat enkel werkhoudingen worden besproken. De invulling van de component werken blijft in de opleiding dan ook beperkt.

De resultaten van het onderzoek naar de evaluatiepraktijk sluiten aan bij de resultaten van het onderzoek naar de loopbaanbegeleiding. Het evaluatieonderzoek toont aan dat in verscheidene opleidingen werkopdrachten nog niet doelgericht gekoppeld worden aan te verwerven competenties. In de algemene vorming en in sommige opleidingen zijn de criteria en de cesuur weinig of niet transparant, zodat de studiebekrachtiging en de toekenning van (deel)certificaten niet altijd op valide gegevens berust. De bijdrage van het werkplekleren of het voltijds engagement in de eindbeslissing is evenmin transparant. Het centrum heeft nog geen duidelijke visie op de verhouding en de samenhang tussen de componenten algemene vorming, beroepsgerichte vorming en werkplekleren als onderbouwing van de studiebekrachtiging.

Wat de rapporteringspraktijk betreft, bevindt het centrum zich in een ontwikkelingsfase. Het wil werk maken van een professionele rapportering, die een adequaat beeld geeft van de beheersingsniveaus ten aanzien van leerplandoelstellingen en competenties.

Het CLW voldoet in beperkte mate aan de decretale opdracht om de eigen onderwijskwaliteit te onderzoeken en te bewaken. Op coördinatie-niveau leeft het voornemen een kwaliteitsmodel te ontwikkelen, waarmee de integrale kwaliteitszorg beter kan worden aangepakt en gegarandeerd.

Op grond van de vastgestelde tekorten besluit de onderwijsinspectie de doorlichting met een beperkt gunstig advies. Het centrum zal na drie schooljaren moeten aantonen dat de tekorten in voldoende mate zijn weggewerkt.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leerprestaties en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leerprestaties in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Demonteur/monteur carrosserie	x	x
Hoeknaadlasser	x	x
Keukenmedewerker	x	x
Logistiek helper in de zorginstellingen	x	x
Plaatlasser	x	x
Plaatwerker carrosserie	x	x
Polyvalent onderhoudswerker gebouwen	x	x
VOET	x	
Vorbewerker carrosserie	x	x
Werfbediener	x	x
Winkelbediende	x	x

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Loopbaanbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leerprestaties het volgende op.

3.1.1.1 Project algemene vakken (leerplannen 2012/059, 2009/7//5, 2009/8//5 en 2003/21)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De leerlingenevaluatie is representatief en voldoende valide.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

Voor de realisatie wordt bewust uitgegaan van de eindtermen en leerplandoelstellingen voor de respectieve niveaus. Niet alleen de klassenorganisatie is niveaugebonden, maar ook in de planning en in de aanpak wordt gedifferentieerd tussen de verschillende niveaus. De planning van de derde graad verwijst terug naar de uitgangspunten van het leerplan tweede graad, waaraan eenduidige taaltaken en andere opdrachten beantwoorden, die onder begeleiding worden uitgevoerd. Conform de uitgangspunten van het leerplan voor de derde graad worden meer complexe opdrachten geformuleerd die de jongeren geleidelijk aan zelfstandig en in groep leren verwerken.

De geactualiseerde vakoverschrijdende eindtermen worden in het vak expliciet nagestreefd. Leren leren draagt bij tot de graduele verzelfstandiging van de leerlingen, naarmate ze in het curriculum vorderen.

De vakgroep werkt de leerinhouden thematisch uit, zodat doelstellingen uit de verschillende doelstellingendomeinen conform het leerplanconcept geïntegreerd worden gerealiseerd. De thema's zijn gevarieerd en sluiten aan bij de leef- en gevoelswereld van de leerlingen. De keuze van de inhouden is afgestemd op de bevordering van de schoolse, sociale en maatschappelijke weerbaarheid. De actualiteit wordt interactief besproken en doelgericht in verband met het pav-curriculum gebracht.

In deze centrumcontext gaat veel aandacht naar de realisatie van de taalvaardigheidscluster. Receptieve en productieve vaardigheden krijgen evenwichtige aandacht, soms met gerichte koppeling van luister- en spreekvaardigheid, lees- en schrijfvaardigheid. Er is een apart taalaanbod voor de zestien OKAN-leerlingen, die het centrum op het ogenblik van de doorlichting telt. Ze worden opgevangen in aparte taalklasjes, waar ze een volledig taalbad krijgen. Tegelijk worden inspanningen geleverd om ze zo goed en zo snel mogelijk in hun leer- en leefomgeving te integreren. Sommige leerlingen kunnen al na een half schooljaar overstappen naar een reguliere klas. De zwakste leerlingen blijven het hele schooljaar in de taalklas.

Wat het aanbod van een moderne vreemde taal betreft, is het centrum van Frans overgeschakeld op Engels, dat geïntegreerd wordt in het pav-curriculum. De aanpak is pragmatisch. Het vak wordt functioneel ingevuld en afgestemd op de noden van dit leerlingenpubliek.

De cluster functionele rekenvaardigheid krijgt de nodige aandacht in het aanbod. De instructies en oefeningen worden meestal in een relevante context aangeboden en ingekleurd naar de specificiteit van de studierichting. Wat deze cluster betreft, is de differentiatie tussen de verschillende niveaus soms minder uitgesproken.

ICT-toepassingen staan ten dienste van het probleemoplossend denken en het zelfstandig leren werken. Er zijn onder meer dwarsverbindingen tussen 'functionele informatieverwerving en -verwerking' en de cluster 'organisatiebekwaamheid'. Aandacht wordt besteed aan planmatig en zelfstandig werken naast werken in groepsverband, waarbij vaardigheden zoals overleggen en instructies in teamverband uitvoeren worden ontwikkeld.

Het doelstellingendomein 'tijd- en ruimtewustzijn' wordt gelinkt aan de actualiteit en de actualiteitsduiding. Op het niveau van de tweede graad wordt ruimtewustzijn soms verengd tot aardrijkskundige kennis, waardoor de betrokken eindtermen en leerplandoelstellingen niet ten volle worden gerealiseerd. De verschillende aspecten van de cluster 'maatschappelijk en ethisch bewustzijn, weerbaarheid en verantwoordelijkheid' op het niveau van de derde graad krijgen vrij evenredige aandacht in het leerproces.

De domeinen functionele tekstgeletterdheid, kwantitatieve geletterdheid, ICT-geletterdheid, problemen oplossen en werken in teamverband worden bestreken op het niveau van het derde leerjaar van de derde graad, al blijkt dat niet altijd uit de evaluatie (zie verder onder Evaluatiepraktijk).

Uitrusting
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

Er wordt grotendeels voldaan aan de minimale materiële vereisten. De ICT-ondersteuning voldoet. Tijdsbanden, nochtans van essentieel belang voor het aanschouwelijk werken in de context van tijdbewustzijn, ontbreken.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De vakgroep past een systeem van gespreide evaluatie toe. De leerlingen worden frequent geëvalueerd aan de hand van kleine en grote toetsen, zowel mondeling als schriftelijk. Positief is dat expliciet wordt teruggekoppeld naar eindtermen en doelstellingenclusters en dat algemeen het functionaliteitsprincipe wordt gevolgd. De puntenverdeling en puntengewichten vermeld op de 'eindproeven' zijn echter niet geproportioneerd en evenmin transparant. De criteria zijn weinig verfijnd en worden niet systematisch geëxpliciteerd. De vraagstelling is soms te weinig gesitueerd op de hogere verwerkingsniveaus, wat zeker geldt voor de toetsing van de cluster 'tijd- en ruimtewustzijn'.

De jaarwerken worden permanent geëvalueerd en hebben een cesuurfunctie om te differentiëren tussen leerlingen die in aanmerking komen voor respectievelijk het getuigschrift tweede graad, het getuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad en het diploma secundair onderwijs. De differentiatie tussen de twee laatste niveaus is echter te weinig uitgesproken. De beoordelingscriteria sluiten in te geringe mate aan bij de eigenlijke doelstellingen. Ook de rapportering geeft voorlopig nog te weinig uitsluitsel over de mate waarin leerlingen eindtermen en leerplandoelstellingen beheersen.

Leerbegeleiding De vakgroep koppelt de realisatie meestal aan passende werkvormen en opdrachten. Op het niveau van de tweede graad gaat ze uit van doelgerichte instaptoetsen om leerlingen zoveel mogelijk individueel te begeleiden. Wat het preventieve luik betreft, is er aandacht voor leren leren en leren plannen, ook bewust vanuit de invalshoek van de betrokken vakoverschrijdende eindtermen.

*Preventief
Curatief*

Aangezien soms nog overdreven belang wordt gehecht aan cognitie op zich, zijn sommige remediërende initiatieven te zeer gericht op kennisverwerving, veeleer dan op competentieontwikkeling en verzelfstandiging, zodat ze te weinig effectief zijn.

Deskundigheidsbevordering In de vakgroep is er knowhow op het vlak van didactische aanpak en klassenmanagement, die onderling gedeeld wordt. Er is aansluiting bij het pav-netwerk, waardoor ook externe expertise bijdraagt tot de vakgroepwerking. Op vakinhoudelijk vlak neemt de vakgroep initiatieven om de kwaliteit van het aanbod op grond van overleg en gelijkgericht te verbeteren. Voor de leerlingenevaluatie dringt verdere professionalisering zich op.

*Overleg
Vorming*

3.1.1.2 Demonteur/monteur carrosserie, Plaatwerker carrosserie, Voorbewerker carrosserie

Voldoet

De competenties worden in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatie is valide en het opleidingsniveau is zeer goed.

Onderwijsaanbod De opleidingscompetenties van de opleidingen Voorbewerker carrosserie (module Bewerking ondergrond carrosserie) en Plaatwerker carrosserie, die bestaat uit de opleiding Demonteur/monteur carrosserie (met modules Voorbereiding carrosseriewerken en Demontage /montage carrosserie) en de module Plaatwerk carrosserie, worden kwaliteitsvol gerealiseerd. Eerder verworven competenties worden gevalideerd in het opleidingstraject van de individuele leerling. De competenties m.b.t. veilig, hygiënisch en milieubewust werken conform het welzijn op het werk worden in voldoende mate gerealiseerd. Het toepassen van functionele vaardigheden voor de uitoefening van het beroep (ICT-gebruik, informatieverwerking, meten, berekenen en rapporteren) krijgt beperkte aandacht. De voorgeschreven competenties en leerinhouden van de verschillende modules m.b.t. het organiseren van de eigen werkzaamheden gebeurt voldoende zelfstandig, op basis van een opdrachtenreeks die goed afgestemd is op de te verwerven competenties. Het werken volgens bedrijfs- en constructeurprocedures wordt volledig, evenwichtig en goed gestructureerd aangeboden. Uit gesprekken met leraren en leerlingen, observaties van uitgevoerde praktijkopdrachten en afgewerkte werkopdrachten blijkt een degelijk studiepeil en een goede beheersing van de competenties m.b.t. het werken volgens bedrijfs- en constructeurprocedures. De leerlingen werken gemotiveerd aan de goed geplande werkopdrachten. De activiteiten op de tewerkstellingsplaats bieden voldoende variatie en zijn goed afgestemd op de essentie van de opleiding.

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Uitrusting De infrastructuur en uitrusting voldoen voor de aangeboden modules. Occasioneel kan men gebruikmaken van de uitrusting van de voltijdse school. De individuele beschermingsmiddelen (tegen stof bij het schuren) worden gepast gebruikt.

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

Evaluatiepraktijk De permanente evaluatie op basis van observaties en beoordeling van de op de modulaire structuur uitgewerkte werkopdrachten is voldoende evenwichtig, representatief, valide en transparant uitgewerkt. Het traject van de leerlingen is overzichtelijk weergegeven en de evaluatie is goed afgestemd op de te

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau*

<i>Transparantie</i>	verwerven competenties. Voor elke te verwerven competentie wordt geregistreerd of en in welke mate de leerling deze al dan niet beheerst. Voor competenties die onvoldoende beheerst worden, is er voorzien in remediëringsoopdrachten, waardoor de volledigheid van het curriculum gegarandeerd wordt. De vorderingen in het leertraject en de attitudes worden drie keer per schooljaar gerapporteerd aan de ouders en de leerlingen. De rapportering was vorig schooljaar nog onvoldoende transparant en onvoldoende gebaseerd op de competenties en de beschikbare evaluatiegegevens m.b.t. de plaats waarin de leerling zich in het traject situeert. Sinds dit schooljaar is de rapportering gebaseerd op de uitgevoerde werkopdrachten, die afgestemd zijn op de te verwerven competenties. De competenties worden niet vermeld in het rapport. De certificaten worden weloverwogen uitgereikt.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leerlingenbegeleiding is geïndividualiseerd en voldoende aangepast aan de specifieke noden en de fase van het leertraject waarin de leerling zich bevindt. De leerlingen worden individueel en respectvol begeleid bij het uitvoeren van hun werkopdrachten. De theorie wordt voldoende geïntegreerd in de beroepsgerichte vorming. Er is een duidelijk overzicht van de evolutie van de leerling binnen het leertraject. Taakgerichtheid, organisatie en motivatie kenmerken de opleiding. Het aanbieden van remediëringsoopdrachten voor werkopdrachten die bij een vorige uitvoering zwak scoorden, vormt een voorbeeld van goede praktijk. De begeleiding en alternatieven van het aanbod op de tewerkstellingsplaats krijgen nog onvoldoende aandacht. De leraar BGV bezoekt de tewerkstellingsplaatsen niet. De registratie, de afstemming en de validering van de tewerkstellingsactiviteiten zijn nog werkpunten.
Bereikte resultaten met inspanningsverplichting	Het opleidings- en tewerkstellingsrendement en de invulling van het voltijds engagement zijn goed. Drie van de veertien leerlingen worden alternerend tewerkgesteld. Eén leerling werkt via een niet-alternerend brugproject, zes leerlingen volgen een voortraject en voor vier leerlingen is er nog geen invulling van het voltijds engagement. Vorig schooljaar was in de aanvangsopleiding Demonteur/monteur carrosserie slechts 14 % van het aantal leerlingen tewerkgesteld. In de opleiding Plaatwerker carrosserie was 60 % van het aantal leerlingen tewerkgesteld (t.o.v. respectievelijk 23 % en 42 % als Vlaamse gemiddelden).

3.1.1.3 Hoeknaadlasser, Plaatlasser

Voldoet

De competenties worden in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatie is valide en het opleidingsniveau is zeer goed.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De opleidingscompetenties van de verschillende modules waaruit de opleidingen bestaan, worden op een kwaliteitsvolle manier gerealiseerd. Voor de leerlingen met voorkennis worden de verworven competenties gevalideerd in hun huidig traject. De competenties m.b.t. veilig, hygiënisch en milieubewust werken conform het welzijn op het werk worden in voldoende mate gerealiseerd. De collectieve en individuele beschermingsmiddelen worden passend gebruikt. De kerncompetenties m.b.t. veiligheid, beroepshouding, functionele vaardigheden en organiseren worden geïntegreerd in de specifieke beroepsgerichte competenties. De opleidingscompetenties m.b.t. het lassen van hoeknaad- en plaatverbindingen in alle lasposities en met de voorgeschreven lasprocedures worden kwaliteitsvol aangeboden en gerealiseerd. De kwaliteit van de opleiding en de werkopdrachten voldoet ruimschoots. Organisatie, motivatie en discipline kenmerken deze kwaliteitsvolle opleiding. Naast het aanbod in het centrum
---	--

organiseert het centrum jaarlijks een trainingsweek in het instituut voor vorming en certificering van lassers (VCL) waar de leerlingen met moderne apparatuur en uitrusting onder ideale omstandigheden kunnen leren en werken. Op het eind van deze week behalen verscheidene leerlingen een of meer erkende lascertificaten.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De infrastructuur en uitrusting voldoen. De werkplaats is samen met die van de andere nijverheidstechnische opleidingen gehuisvest in een grote hall. De lascabines zijn voldoende afgeschermd en de rookgasafzuiging functioneert voldoende. Er is voldoende ruimte, natuurlijke lichtinval en verluchting.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De permanente evaluatie is valide en in voldoende mate gebaseerd op de te verwerven competenties. De behaalde competenties worden correct geregistreerd en geëvalueerd. De vorderingen in het leertraject en de attitudes worden drie keer per schooljaar gerapporteerd aan de ouders en de leerlingen. Vorig schooljaar bestond de rapportering enkel uit een onoverzichtelijke opsomming van punten per oefening en algemene gegevens over de houding en de attitude van de leerling, maar over de evolutie in het gevolgde traject werd nog niet transparant gerapporteerd. Sinds dit schooljaar is de rapportering beter afgestemd op de aangeboden werkopdrachten en de voorgeschreven competenties.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leerlingen worden individueel zeer goed, aanmoedigend en taakgericht begeleid tijdens het uitvoeren van de praktijkopdrachten. Uit werkstukken, lesobservaties, leerlingenagenda's en gesprekken met leerlingen blijkt dat de voorgeschreven competenties in ruime mate aan bod komen. De werkopdrachten zijn verzorgd uitgewerkt en ze bieden de nodige ondersteuning voor een consecutief aanbod binnen de opleiding. De theorie wordt zoveel mogelijk geïntegreerd aangeboden. De begeleiding en alternering van het aanbod op de tewerkstellingsplaats krijgen nog onvoldoende aandacht. De registratie, de afstemming en de validering van de tewerkstellingsactiviteiten zijn nog niet aanvullend en alternierend uitgewerkt, omdat de leraar BGV de tewerkstellingsplaatsen niet bezoekt. Men beschikt over een duidelijk overzicht van de evolutie van de leerling in het gevolgde leertraject en de verworven competenties en modules per leerling. De inspanning om met de leerlingen een week training te organiseren in het VCL is verdienstelijk.
Bereikte resultaten met inspanningsverplichting	Ondanks het degelijk opleidingsniveau zijn slechts drie van de tien leerlingen alternierend tewerkgesteld, twee leerlingen worden via een brugproject tewerkgesteld, twee leerlingen volgen een voortraject, één leerling volgt een persoonlijk ontwikkelingstraject. Voor drie leerlingen is er nog geen invulling van het voltijds engagement. Deze zwakke tewerkstellingsresultaten zijn vooral te wijten aan de geringe vraag naar lassers in de regio en de beperkte mobiliteitsradius van de leerlingen. Ook vorig schooljaar was de tewerkstelling bijzonder zwak (14 % t.o.v. 35 % als Vlaams gemiddelde).

3.1.1.4 Polyvalent onderhoudswerker bouwen

Voldoet niet

De competenties worden niet in voldoende mate gerealiseerd. Het aanbod is onvolledig en het gerealiseerde studiepeil voldoet niet. De evaluatie is niet valide.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De opleidingsdoelstellingen worden niet in voldoende mate gerealiseerd. Het aanbod en de planning zijn onvoldoende afgestemd op de opleidingsdoelstellingen. Het studiepeil en het inzicht bij de leerlingen zijn ondermaats. De opleidingscompetenties m.b.t. veiligheid, hygiëne, milieubewustzijn, beheersen van de vereiste beroepshoudingen (zelfstandig werken), eigen werkzaamheden voorbereiden, evalueren en bijsturen (met inbegrip van de nodige communicatieve vaardigheden) worden in onvoldoende mate gerealiseerd. De voorgeschreven competenties vereisen een hoog niveau qua communicatie en organisatietalent binnen de verschillende disciplines. Het is niet transparant welke leerplandoelstellingen gerealiseerd werden en welke niet. Sommige attesten van verworven competenties vermelden twee jaar na elkaar dezelfde competentie en/of competenties die niet voorkomen in de voorgeschreven lijst van competenties, terwijl andere competenties (o.a. met betrekking tot beroepshoudingen, elektrische installaties, sanitaire installaties, verwarmingsinstallaties, wandbekleding, vloerbekleding, tuinonderhoud, daken en waterafvoersystemen, ruiten vervangen) niet of in onvoldoende mate aangeboden en gerealiseerd worden.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De infrastructuur voldoet niet voor een aantal competenties en/of er wordt onvoldoende gebruikgemaakt van externe mogelijkheden en binnenklasdifferentiatie.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatie is niet valide en in onvoldoende mate gebaseerd op de te verwerven competenties. De behaalde competenties in het centrum en de tewerkstellingsplaats worden niet transparant geregistreerd en geëvalueerd. De vorderingen in het leertraject en de attitudes worden drie keer per schooljaar gerapporteerd aan de ouders en de leerlingen. Vorig schooljaar bestond de rapportering uit algemene en onvolledige gegevens over uitgevoerde taken of werkopdrachten en de houding en de attitude van de leerling. Dit schooljaar is de evaluatie beter afgestemd op de uit te voeren opdrachten, maar over de evolutie in het tewerkstellingsluik wordt nog niet gerapporteerd. De evaluatie is niet valide wegens het aanbod, dat onvolledig, ongestructureerd en onvoldoende op de opleidingskaart gebaseerd is.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leerlingen worden individueel begeleid voor de praktijkopdrachten. Uit werkopdrachten, lesobservaties, leerlingenagenda's en gesprekken met leerlingen blijkt dat de voorgeschreven competenties niet in voldoende mate aan bod komen. Het cursusmateriaal sluit niet aan bij de te verwerven competenties en is weinig ondersteunend voor de opleiding. Een volledig uitgewerkte reeks van werkopdrachten gebaseerd op de te verwerven competenties ontbreekt nog. De theorie wordt zoveel mogelijk geïntegreerd aangeboden. De begeleiding en alternering van het aanbod op de tewerkstellingsplaats krijgen onvoldoende aandacht. De registratie, de afstemming en de validering van de tewerkstellingsactiviteiten gebeuren niet, omdat de leraar BGV de tewerkstellingsplaatsen niet bezoekt. Een duidelijk overzicht van de evolutie van de leerling in het gevolgde leertraject en van de verworven competenties per leerling ontbreekt nog.

Bereikte resultaten met inspanningsverplichting	Het tewerkstellingsrendement en de invulling van het voltijds engagement voldoen. Het opleidingsrendement is zwak. Vier van de acht leerlingen zijn alternerend tewerkgesteld, één leerling wordt via een brugproject tewerkgesteld, één leerling volgt een persoonlijk ontwikkelingstraject. Voor twee leerlingen is er nog geen invulling van het voltijds engagement. Vorig schooljaar was in de opleiding 50 % van het aantal leerlingen tewerkgesteld (t.o.v. 32 % als Vlaams gemiddelde).
--	---

3.1.1.5 Werfbediener

Voldoet

De competenties worden in voldoende mate gerealiseerd. De meeste leerlingen zitten in de basismodules. Binnen de vervolgm modules kunnen sommige competenties enkel gerealiseerd worden buiten de context van het centrum, onder meer door een aansluitende tewerkstelling. De evaluatie is valide.

Onderwijsaanbod	De opleiding Werfbediener, die bestaat uit de modules Basistechnieken metselwerk, Riolerings- en afwateringsstelsels, Funderingen op staal, Grondwerk, Opritten en Werfbediening, wordt uitgewerkt in een aantal basisopdrachten. De voorgeschreven competenties zitten in voldoende mate vervat in de uitgewerkte werkopdrachten en worden voor de aangeboden modules in voldoende mate gerealiseerd. Dat is zeker het geval voor de modules Basistechnieken metselwerk en Riolerings- en afwateringsstelsels.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

Bij de aanvang starten de leerlingen zonder vooropleiding in de module Basistechnieken metselwerk. De competenties waarbij de leerlingen eenvoudig metselwerk uitvoeren, worden volledig, evenwichtig en met de nodige diepgang aangeboden en gerealiseerd. Uit gesprekken met leraren en leerlingen, uit afgewerkte werkopdrachten en tewerkstellingsgegevens blijken een degelijk studiepeil en een voldoende beheersing van de te verwerven basiscompetenties. Voor de module Funderingen op staal, waarin enkel de verst gevorderde leerlingen zitten, sluiten de opdrachten nog niet optimaal aan bij de specifieke competenties om effectief funderingen op staal uit te voeren.

Binnen de modules Grondwerk, Opritten en Werfbediening kunnen sommige competenties enkel verworven worden buiten de context van het centrum, onder meer door een aansluitende tewerkstelling. Het certificaat van Werfbediener wordt hierdoor dan ook uitzonderlijk behaald. De leerlingen werken gemotiveerd aan de goed geplande werkopdrachten, die voor een aantal onder hen een basis, aanvulling of verdieping zijn van de opdrachten op de tewerkstellingsplaats. De activiteiten op de tewerkstellingsplaats bieden voldoende variatie en zijn goed afgestemd op de essentie van de opleiding. Uit tewerkstellingsgegevens, afgewerkte opdrachten, gesprekken met leerlingen en leraren blijkt een voldoende studiepeil.

Uitrusting	De infrastructuur, de uitrusting en de leermiddelen voldoen voor de aangeboden modules aan de eisen van een kwaliteitsvolle opleiding. De beschikbare leermiddelen en infrastructuur worden efficiënt en doelmatig ingezet.
<i>ICT</i>	
<i>Inzet uitrusting</i>	
<i>Leermiddelen</i>	

Evaluatiepraktijk	De permanente evaluatie op grond van observaties en beoordeling van de volgens de modulaire structuur uitgewerkte werkopdrachten is voldoende evenwichtig, representatief, valide en transparant. De evaluatie is voor de basismodules voldoende afgestemd op de aangeboden werkopdrachten met de onderliggende te verwerven competenties. Voor elke werkopdracht wordt geregistreerd of de leerling deze al dan niet heeft ingeoeft. Het beheersingsniveau wordt niet transparant aangegeven en het ontbreekt soms
<i>Evenwicht</i>	
<i>Volledigheid</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Transparantie</i>	

nog aan duidelijke criteria en cesuur. De vorderingen in het leertraject en de attitudes worden drie keer per schooljaar gerapporteerd aan de ouders en de leerlingen. De rapportering was vorig schooljaar nog onvoldoende transparant en onvoldoende gebaseerd op de competenties en de beschikbare evaluatiegegevens m.b.t. de plaats waarin de leerling zich in het traject situeert. Sinds dit schooljaar is er een op de werkopdrachten gebaseerde rapportering, maar de competenties worden er nog niet in opgenomen. Op basis van het beheersingsniveau van de totaliteit van de opleidingscompetenties en de observatie van houding en attitudes worden de deelcertificaten wel gefundeerd uitgereikt. Vorig schooljaar behaalde geen enkele leerling het certificaat van Werfbediener.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

De leerlingenbegeleiding is geïndividualiseerd en sterk aangepast aan de specifieke noden en de fase van het leertraject waarin de leerling zich bevindt. De leerlingen worden individueel en respectvol begeleid bij het uitvoeren van hun werkopdrachten. De theorie wordt zoveel mogelijk geïntegreerd aangeboden. Indien nodig of wenselijk, kan men ook voor een kort moment gebruikmaken van een nabijgelegen klaslokaal. De begeleiding en alternatieven van het aanbod op de tewerkstellingsplaats krijgen onvoldoende aandacht. De leraar BGV bezoekt de tewerkstellingsplaatsen niet. De registratie, de afstemming en de validering van de tewerkstellingsactiviteiten zijn nog werkpunten.

Bereikte resultaten met inspanningsverplichting

Het opleidings-, het tewerkstellingsrendement en de invulling van het voltijds engagement voldoen. Vier van de veertien leerlingen worden tewerkgesteld (van wie twee alternierend), één leerling wordt tewerkgesteld via een brugproject, vijf leerlingen volgen een voortraject. Voor vier leerlingen is er geen invulling van het voltijds engagement. Vorig schooljaar was in de opleiding 83 % van het aantal leerlingen tewerkgesteld (t.o.v. 30 % als Vlaams gemiddelde).

3.1.1.6 Keukenmedewerker

Voldoet niet

De competenties van de modulaire opleiding Keukenmedewerker worden niet in voldoende mate bereikt. De evaluatie is onvoldoende transparant.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De opleiding Keukenmedewerker bestaat uit twee modules (Initiatie keuken en Keukentechnieken).

De algemene basiscompetenties, die in beide modules voorkomen, worden nog niet vertaald in leerlijnen of stappenplannen. De expliciete realisatie en evaluatie van deze competenties kunnen niet worden aangetoond. De samenwerking met pav is beperkt.

De keuze van de bereidingen is nog onvoldoende afgestemd op de specifieke module-inhouden. De leraren verdelen de opdrachten afhankelijk van de module, maar een ondersteunende opdrachtomschrijving en beoordeling ontbreken. De taakinhoud van de individuele leerling, de progressie in het leerproces en de groei naar zelfstandig werken zijn onduidelijk.

De leerlingen bereiden dagelijks een middagmaal en krijgen voldoende kansen om de aangeleerde technieken toe te passen in gevarieerde menu's en een klantgerichte leeromgeving.

Elke leerling start de opleiding met een screeningsopdracht die vooral de attitudes in kaart brengt. De onthaalopdracht geeft momenteel nog geen modulespecifieke inschaling.

De individuele opleidingsplannen bevatten geen informatie over de competenties die in het luik 'werken' gerealiseerd kunnen worden. De leraren zijn niet betrokken bij de opstelling, afstemming, begeleiding en beoordeling van de competenties op de werkvloer.

De implementatie van het decreet leren en werken werd beperkt begeleid en ondersteund. De toepassing van de principes van individueel maatwerk in de modules verdient meer aandacht. Het centrum wendt momenteel enkel de individuele leervorderingen in de beroepsgerichte vorming aan om de verworven competenties te verzamelen. Alle aangeleerde en eventueel verworven competenties tijdens de drie dagen werken krijgen momenteel geen enkele waardering en dragen niet bij tot de tussentijdse succesbeleving door middel van de uitreiking van een deelcertificaat.

Uitrusting De infrastructuur en de uitrusting voldoen om een professioneel
ICT opleidingsniveau te ondersteunen.
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Evaluatiepraktijk De evaluatie is in volle ontwikkeling. Momenteel biedt het competentieplan een
Evenwicht overzichtelijke registratie van de doorlopen competenties. Duidelijke
Volledigheid beoordelingscriteria ontbreken. Daardoor biedt de registratie geen informatie
Beheersingsniveau over het al dan niet bereiken van de competenties, de vorderingen in het
Transparantie leerproces en het bereikte beheersingsniveau.
Na een inschatting van de leraar kan de jongere in aanmerking komen voor het behalen van een deelcertificaat of certificaat. De verworven competenties brengt het centrum in kaart door middel van een theoretische en een praktische proef. Uit de opdrachten en de vraagstelling blijkt dat de bevraagde inhouden de specifieke modulecompetenties overstijgen. De vage verwachtingen per module en het gebrek aan informatie over het leerproces op de werkplek leiden soms tot een talmende beoordeling, die de succesbeleving van de jongere verhindert. Er zijn geen sporen van zelfevaluatie, hoewel de 'eigen werkzaamheden evalueren' een te verwerven competentie in elke module is.

Leerbegeleiding Het leerproces wordt hoofdzakelijk ondersteund door duidelijke recepten en
Preventief bereidingswijzen. De leerinhouden kunnen meestal gelinkt worden aan de
Curatief opleidingscompetenties. De uitwerking naar specifieke module-inhouden en leerlijnen is nog een aandachtspunt. De jongeren krijgen mogelijkheden om zelfstandig te leren. De leraren weten hun leerlingen maximaal te stimuleren en uit te dagen in een aangename leeromgeving. De tewerkstellingsplaatsen van de jongeren worden niet bezocht door de leraren beroepsgerichte vorming. Uit persoonlijk engagement nemen enkele leraren deze taak op, maar de resultaten van deze bezoeken worden niet geregistreerd. De trajectbegeleiders staan in voor de begeleiding op de werkvloer. Uit de korte verslaggeving blijkt een bespreking van enkele algemene werkattitudes. Competentiegerichte werkpunten worden nooit geformuleerd of aangewend om het individuele leerproces doelgericht bij te sturen.

Aanvangsbegeleiding Het centrum biedt beginnende leraren extra ondersteuning. Een ervaren en een beginnende leraar staan samen in voor de begeleiding van de leraren. De aanwezige expertise krijgt alle kansen tot verspreiding en versterking (bijvoorbeeld de positieve benadering van de jongeren en pc-vaardigheden).

Deskundigheidsbevordering	Het centrum organiseert geen gestructureerde vakgroepvergaderingen. Alle afspraken komen informeel tot stand. De meeste leraren volgen regelmatig nascholing, maar de opgedane expertise wenden ze nog niet aan om een centrumeigen visie te ontwikkelen (bijvoorbeeld op evaluatie).
Bereikte resultaten met inspanningsverplichting	Op het ogenblik van de doorlichting volgen elf jongeren de opleiding Keukenmedewerker. Drie jongeren zijn alternerend tewerkgesteld en vijf jongeren werken in brugprojecten waarvan één afgestemd is op de opleiding. Eén jongere volgt een voortraject en twee jongeren zijn nog te oriënteren. De zwakke tewerkstellingsresultaten zijn volgens het centrum te wijten aan de beperkte kennis van de Nederlands taal. De tewerkstellingsgraad was ook vorig schooljaar zwak (10 % t.o.v. het Vlaams gemiddelde van 22,6 %).

3.1.1.7 Logistiek helper in de zorginstellingen

Voldoet niet

De competenties worden niet in voldoende mate bereikt. Het aanbod is onevenwichtig en door een gebrek aan uitrusting is het beheersingsniveau ontoereikend. De evaluatie is onvoldoende afgestemd op de competenties.

Onderwijsaanbod	De negen lestijden beroepsgerichte vorming van de opleiding worden verdeeld over twee leraren. Er ontbreken duidelijke afspraken over de verdeling van de leerinhouden, waardoor de te realiseren opleidingsdoelstellingen onevenwichtig zijn opgesplitst.
<i>Volledigheid</i>	Het centrum besteedt vier lestijden aan kook- en baktechnieken. Voor dit deel van de opleiding voorziet het centrum enkel de keuken, wat niet in verhouding tot het aantal te bereiken opleidingsdoelstellingen staat. De aangeboden leerinhouden overstijgen ruim de te bereiken competentie, namelijk 'de logistiek helper verzorgt de maaltijden'. Wekelijks koken de jongeren een menu, hoewel enkel de doelstelling 'een broodmaaltijd en tussendoortje bereiden' te verwerven is. Door die wanverhouding wordt een evenwichtige en grondige realisatie van de andere opleidingsdoelstellingen gehypotheekeerd.
<i>Evenwicht</i>	De leraren leveren nochtans inspanningen om via werkplekleren (bijvoorbeeld meehelpen in het dorpsrestaurant en het rusthuis) praktische vaardigheden aan te leren, maar deze initiatieven zijn te beperkt en onvoldoende doelgericht om de opleiding effectief te versterken.
<i>Beheersingsniveau</i>	De vijf andere lestijden wendt het centrum aan om vooral theoretische kennis aan te bieden. Dat blijkt onder meer uit het cursusmateriaal, de agenda en de evaluaties.
<i>Samenhang</i>	De aangeboden leerinhouden zijn onvoldoende afgestemd op de competenties. Het cursusmateriaal richt zich vooral op huishoudelijke taken (gezins- en bejaardenhelpster) en onvoldoende op de taken van een logistiek helper in een zorginstelling of ziekenhuis. Competenties zoals 'de logistiek helper organiseert de eigen werkzaamheden, beheerst de eigen werkzaamheden, werkt in team, draagt zorg voor linnen, transporteert verzorgingsmateriaal - farmaceutische producten - stalen en apparaten, observeert en rapporteert, voert administratieve taken uit', komen niet of amper aan bod.
	De schaarse praktijkopdrachten zijn onvoldoende afgestemd op de competenties (bijvoorbeeld strijkopdrachten). Daarnaast kan het vaardigheidsgerichte beheersingsniveau onvoldoende aangetoond worden.
	Elke leerling start de opleiding met een screeningsopdracht die vooral de attitudes in kaart brengt. De opdrachten zijn niet geënt op de te bereiken competenties.

De individuele opleidingsplannen bevatten geen informatie over de competenties die in het luik 'werken' gerealiseerd kunnen worden. De leraren zijn niet betrokken bij de opstelling, afstemming, begeleiding en beoordeling van de competenties op de werkvloer. Uit het onderzoek blijkt dat alle jongeren werken in het onderhoud van verzorgingsinstellingen, waardoor ze slechts één competentie kunnen verwerven.

De implementatie van het decreet leren en werken werd amper begeleid en ondersteund. De toepassing van de principes van individueel maatwerk verdient meer aandacht. Het centrum wendt momenteel enkel de individuele leervorderingen in de beroepsgerichte vorming aan om de verworven competenties te verzamelen. Alle aangeleerde en eventueel verworven competenties tijdens de drie dagen werken krijgen momenteel geen enkele waardering en dragen niet bij tot het behalen van het certificaat.

Over het algemeen doorlopen alle jongeren hetzelfde traject en zijn er geen sporen van differentiatie. Ook hier is de uitwerking van individuele trajecten nog een uitdaging. Er is nog geen doelgerichte samenwerking met pav.

Onderwijsorganisatie

Alle ingeschreven leerlingen volgden vorig schooljaar met succes de opleiding Logistiek assistent in de ziekenhuizen. Deze opleiding bevat identiek dezelfde competenties en zelfs één competentie minder. Dat opleidingsaanbod biedt dan ook geen enkele meerwaarde, verhindert de competentieontwikkeling en de succesbeleving van de jongeren.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De uitrusting voldoet niet om alle competenties kwaliteitsvol aan te leren en in te oefenen. De inrichting van het leslokaal, dat eveneens aangewend wordt als pav-lokaal, voldoet niet om als vaklokaal te fungeren en de specifieke oefenmaterialen zijn te beperkt of ontbreken. Daarnaast zijn de schaarse momenten van werkplekklaren te oppervlakkig om een meerwaarde voor de opleiding te betekenen.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatie is onevenwichtig en onvoldoende afgestemd op de competenties. Dat blijkt onder meer uit de beoordeling van de kookvaardigheden, die onvoldoende gelinkt kunnen worden aan de opleidingsdoelstellingen en slechts enkele doelstellingen bestrijken. De validiteit van de evaluatie komt in het gedrang, niet alleen doordat praktijkopdrachten niet te linken zijn aan de competenties (bijv. strijken), maar ook doordat een groot aantal beoordelingsresultaten verkregen wordt door de theoretische bevraging van de jongeren.

De resultaten van een eindproef met een theoretisch en praktisch gedeelte wendt het centrum aan om het certificaat uit te reiken. Uit het onderzoek blijkt dat de evaluatie onvoldoende transparant is. Zo kunnen de verhouding dagelijks werk/eindproef, het gewicht van koken in de eindbeoordeling, de registratie van de beoordelingsresultaten voor de zogenaamde praktijkproef en de gevolgen voor de studiebekrachtiging niet aangetoond worden.

Daarnaast werd vastgesteld dat de alternerende tewerkstelling, een basisvoorwaarde voor het behalen van een certificaat, niet effectief wordt onderzocht en opgenomen in het proces-verbaal van de klassenraad. De opleiding dient minstens 500 uren opleiding te bedragen, waarvan ten minste 250 uren alternerende werkplekopleiding in ziekenhuizen of zorginstellingen. De controle van deze bijkomende voorwaarde gebeurt niet effectief en wordt evenmin in het proces-verbaal van de klassenraad opgenomen.

Leerbegeleiding De leerlingencursus bestaat hoofdzakelijk uit een verzameling van kopieën uit verschillende leerboeken.
Preventief
Curatief Er zijn geen sporen van opdrachtenfiches, stappenplannen, werkvolgordes of beoordelingsfiches. De vorderingen in het leerproces zijn niet in kaart gebracht.

De tewerkstellingsplaatsen van de jongeren worden niet bezocht door de leraren beroepsgerichte vorming. De trajectbegeleiders staan in voor de begeleiding op de werkvloer. Uit de korte verslaggeving blijkt een bespreking van enkele algemene werkattitudes. Competentiegerichte werkpunten worden nooit geformuleerd of aangewend om het individuele leerproces doelgericht bij te sturen.

Deskundigheidsbevordering Het centrum organiseert geen gestructureerde vakgroepvergaderingen. De schaarse afspraken komen informeel tot stand, maar degelijke afspraken over onder meer de verdeling en de invulling van de competenties en de evaluatie ontbreken. Het volgen van navorming is leraarafhankelijk en varieert van zelden tot zeer regelmatig. De opgedane expertise wendt de vakgroep nog niet aan om een centrumeigen visie te ontwikkelen (bijvoorbeeld bijsturing van het opleidingsaanbod).

Bereikte resultaten met inspanningsverplichting Op het ogenblik van de doorlichting volgen zes jongeren de opleiding Logistiek helper in de zorginstellingen. Drie jongeren zijn alternerend tewerkgesteld, één jongere volgt een voortraject en twee jongeren werken in een brugproject waarvan één is afgestemd op de opleiding. De tewerkstellingsgraad is vergelijkbaar met de respectieve Vlaamse gemiddelden.

3.1.1.8 Winkelbediende

Voldoet niet

De competenties worden niet in voldoende mate gerealiseerd. Het beheersingsniveau is onvoldoende afgestemd op de competenties. De uitrusting is te beperkt. Bovendien is de evaluatie niet valide.

Onderwijsaanbod De opleiding Winkelbediende bestaat uit vijf modules (Aanvulwerk, Kassawerk, Klantencontact, Presentatiewerk en Verkoop) die afhankelijk van de clustering leiden tot de opleidingscertificaten Aanvuller, Kassier en Verkoper. De vaststellingen zijn voor alle modules gelijklopend.
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De algemene basiscompetenties, die in alle modules voorkomen, worden nog niet vertaald in leerlijnen of stappenplannen. De realisatie en de evaluatie van deze competenties kunnen niet aangetoond worden. De samenwerking met pav is beperkt.

De leraren hebben alle specifieke modulecompetenties vertaald in een reeks opdrachten die worden beoordeeld. De vaardigheidsgerichte formulering van de competenties wendde ze echter onvoldoende aan om de leerinhouden praktisch in te vullen. Zo wordt bijvoorbeeld de competentie 'volgens bedrijfseigen procedures artikelen verwerken; beveiligingen op artikelen aanbrengen' ingevuld met een degelijke cursus winkeldiefstal, maar kan het centrum de realisatie van deze competentie niet aantonen. De leraren leveren inspanningen om met het werkplekleren en het leerbedrijf bepaalde competenties aan te leren, maar ook daarvan kan de realisatie niet worden aangetoond, waardoor de meerwaarde gering blijft.

De overige competenties krijgen een minimale invulling. De jongeren zoeken meestal antwoorden op vragen en werken opdrachten uit door het internet of andere bronnen te raadplegen. Na het doorlopen van deze modulecursus

worden de competenties als verworven beschouwd. De producten van de praktische toepassingen kunnen niet of onvoldoende worden aangetoond. Een realistische toepassing van de verworven kennis en de evaluatie ervan ontbreken.

Elke leerling start de opleiding met een screeningsopdracht, die vooral de attitudes in kaart brengt. De opdracht geeft momenteel nog geen modulespecifieke inschaling van de competenties die al verworven zijn. Alle leerlingen werken ondanks reeds verworven competenties (tewerkstelling of vooropleiding) de geplande leerinhouden af. Dat strookt niet met het opzet van de modulaire opleidingsstructuur. De opleidingsplannen bieden mogelijkheden om de afspraken tussen centrum en bedrijf over de aan te leren competenties uit te klaren.

In de individuele opleidingsplannen zijn de competenties van alle modules opgenomen. Dit toont aan dat de tussentijdse succesbeleving door middel van de uitreiking van een deelcertificaat nodeloos wordt uitgesteld.

Het centrum betreft de leraren beroepsgerichte vorming niet bij het opstellen van het opleidingsplan, de begeleiding van de jongeren op de werkvloer en de evaluatie van de competenties. Daardoor laat het kansen liggen om de componenten leren en werken maximaal op elkaar af te stemmen in de geïntegreerde opleidingen.

De implementatie van het decreet leren en werken werd beperkt begeleid en ondersteund. De toepassing van de principes van individueel maatwerk in de modules is nog een uitdaging. Momenteel is het tempo waarmee de cursus wordt doorlopen de enige vorm van differentiatie.

Uitrusting
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

Het centrum is onvoldoende uitgerust. De noodzakelijke infrastructuur, apparaten, gereedschappen en oefenmateriaal om de competenties degelijk aan te leren en in te oefenen in een realistische werkomgeving ontbreken. De leermiddelen zijn erg beperkt. Er is bijvoorbeeld slechts één functionele kassa en één etalagekast.

De ruimte in het vaklokaal is te beperkt om de verschillende module-inhouden efficiënt aan te brengen. Een opleidingsgerichte aankleding en inrichting ontbreken. Bovendien worden de lessen niet steeds ingeroosterd in dit vaklokaal. Het gebrek aan een degelijke afstemming tussen de component werken en leren biedt hiertoe ook geen garanties. Inspanningen van de leraren om door middel van bijvoorbeeld werkpleklernen en de leeronderneming de competenties praktisch aan te leren zijn waardevol, maar te bescheiden.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De leraren hebben hun evaluatiesysteem de laatste jaren bijgesteld. De vaardigheidsgerichte formulering van de competenties hebben ze echter niet aangewend als uitgangspunt voor de evaluatie, waardoor het te verwachten beheersingsniveau zelden wordt bereikt. Momenteel biedt het competentieplan een overzichtelijke registratie van de aangeboden competenties. Duidelijke beoordelingscriteria ontbreken. Daardoor biedt de registratie geen informatie over het al dan niet bereiken van de competenties, de vorderingen in het leerproces en het bereikte beheersingsniveau.

De vage verwachtingen per module leiden soms tot een talmende beoordeling, die de succesbeleving van de jongere verhindert.

Er zijn geen sporen van zelfevaluatie, hoewel de 'eigen werkzaamheden evalueren' een te verwerven competentie in elke module is.

Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het leerproces wordt hoofdzakelijk ondersteund door een zorgvuldig samengestelde cursus die de jongeren (begeleid zelfstandig) doorlopen. De leerinhouden kunnen meestal gelinkt worden aan een theoretische benadering van de opleidingscompetenties. Een correcte uitwerking naar specifieke module-inhouden, vaardigheden en leerlijnen is een aandachtspunt. In de lessen heerst een aangenaam leer- en leefklimaat. De leraren trachten hun leerlingen te stimuleren en uit te dagen. De tewerkstellingsplaatsen van de jongeren worden nooit bezocht door de leraren beroepsgerichte vorming, maar wel door de trajectbegeleiders. Het opleidingsplan verzamelt de besproken resultaten, die echter steeds beperkt blijven tot een vage omschrijving van algemene werkattitudes. De leervorderingen en de mogelijke bijsturing van het leerproces brengt het centrum nog niet in kaart. Competentiegerichte werkpunten worden nooit geformuleerd.
Deskundigheidsbevordering	Het centrum organiseert geen gestructureerde vakgroepvergaderingen. Alle afspraken komen informeel tot stand. De meeste leraren volgen regelmatig nascholing maar de opgedane expertise wenden ze nog niet aan om een centrumeigen visie te ontwikkelen (bijvoorbeeld op evaluatie).
Bereikte resultaten met inspanningsverplichting	Op het ogenblik van de doorlichting volgen 17 jongeren de opleiding Winkelbediende. Vier jongeren zijn alternerend tewerkgesteld en twee jongeren werken in een andere sector. Zes jongeren werken in een brugproject, van wie één werkt in een brugproject dat afgestemd is op de opleiding. Drie jongeren volgen een voortraject en twee jongeren zijn nog te oriënteren. De tewerkstellingsgraad ligt net onder de respectieve Vlaamse gemiddelden.

3.1.1.9 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

Het centrum streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij zijn leerlingen na.

Doelgerichtheid	De visie en planning voldoen. De visie van het centrum op de VOET is nog niet in al haar aspecten uitgeschreven, maar het zet verdere stappen om zijn visie te expliciteren en VOET-doelstellingen te operationaliseren. De bijdragen om de inspanningsverplichting na te komen, zijn per opleiding geïnventariseerd. Het centrum heeft een duidelijke kijk op hiaten en contexten die minder aan bod komen.
Ondersteuning	De organisatie van de VOET-werking is vooral gesitueerd op het niveau van de coördinatie. Inspanningen worden geleverd om een zo breed mogelijk draagvlak voor het nastreven van de VOET te creëren. Vooral de vakgroep pav vormt een belangrijke pijler. Vanuit de opleidingen wordt de VOET-werking voorlopig minder bewust gedragen. De communicatie over de VOET ten aanzien van leerlingen en ouders gebeurt vooral bij de organisatie van vakoverschrijdende projecten en uitstappen.
Doeltreffendheid	Elementen van de VOET-werking worden geëvalueerd. Er wordt gereflecteerd over de vakoverschrijdende initiatieven. Op coördinatie-niveau gaven reflecties over de proefinventarisatie in het schooljaar 2011-2012 aanleiding tot bijsturingen. De evaluatie gebeurt nog niet systematisch. Ze is vooral gericht op het uitvoeringsniveau, in mindere mate op de beleidsmatige aanpak van de VOET. De effecten van de vakoverschrijdende werking en het nastreven van de VOET worden voorlopig nog niet nagegaan.

Ontwikkeling	De personeelsleden werden vertrouwd gemaakt met het concept van de geactualiseerde VOET op personeelsvergaderingen en naar aanleiding van een pedagogische studiedag. Op coördinatie- en lerarenniveau worden verdere professionaliseringsinitiatieven genomen, maar de breedte en effectiviteit ervan zijn voorlopig beperkt.
Socioculturele samenleving	Vrijwel alle eindtermen worden bij alle leerlingen met voldoende diepgang nagestreefd. Deze context komt vooral aan bod in een aantal thema's die in de pav-lessen worden uitgewerkt en uitgediept, zowel op het niveau van de tweede als op het niveau van de derde graad. Er zijn bovendien raakpunten met deze context in verscheidene filmprojecten, in het project koken voor daklozen en in de beroepspraktijklessen.
Lichamelijke gezondheid en veiligheid	Alle eindtermen worden bij alle leerlingen met voldoende diepgang nagestreefd. Initiatieven en projecten zoals het gezonde ontbijt en het dorpsrestaurant zorgen voor een hoge dekkingsgraad. De aspecten eigen lichaam en lichaamsbeweging, voeding, gezondheidsrisico's, veilige en gezonde leef- en schoolomgeving, verkeer zitten structureel vervat in het curriculum van alle leerlingen.

3.1.2 Voldoet het centrum aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Gezien de administratieve samenhang van het CLW met de Provinciale Technische School, wordt voor het centrum hetzelfde advies als voor de voltijdse school gegeven.

De nieuwbouw voor het CLW is sedert december 2007 in gebruik genomen. Het plan van aanleg voor de omgevingswerken wacht evenwel nog steeds op de uitvoering.

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na maar ze is daarin onvolledig. Uit de resultaten van controles door externe organisaties, de interne dienst (preventieadviseur) en de externe dienst, blijkt dat verscheidene tekorten werden opgemerkt op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid. Die tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting gedeeltelijk opgelost. Wat moet verbeteren, is in de planning slechts gedeeltelijk voorzien.

De school beschikt over een aantal vestigings- en lesplaatsen. Het onderzoek naar de erkenningsvoorwaarde heeft betrekking op de hoofdvestigingsplaats en sporthal Europaplein 36 en op de vestigingsplaats Kastanjelaan 57. Een aantal lokalen wordt gemeenschappelijk gebruikt door het secundair onderwijs en het Provinciaal Centrum voor Volwassenenonderwijs Maasland (PCVO). De sporthal met cafetaria wordt na de lessen gebruikt door externe sportverenigingen.

Hoewel de meeste lokalen voldoen aan de comfortvoorwaarden, blijkt uit de resultaten van de controles door externe organisaties en de interne en externe dienst dat er nog belangrijke tekorten zijn op het vlak van bewoonbaarheid en veiligheid van de infrastructuur.

De tekorten die voorkomen in het brandpreventieverslag (d.d. 21/10/2013) gaan onder andere over het niet voldoen van de compartimentering van het gebouw 201 (kant Bevrijdingslaan). Tijdens de rondgang op de hoofdvestigingsplaats is vastgesteld dat er op verscheidene plaatsen oneffenheden en beschadigde tegels zijn.

De recentste verslagen van de elektrische laag- en hoogspanningsinstallaties (d.d. 29/06/2011 en 20/06/2013) bevatten opmerkingen en inbreuken, waaraan de school al gedeeltelijk is tegemoetgekomen. De instelling voert nog niet alle controles uit van toestellen/installaties/arbeidsmiddelen die vallen onder de controle van een bevoegd persoon.

De verbeterpunten die vermeld staan in de verslagen van de deskundigen zijn gedeeltelijk in een globaal preventieplan of in jaaractieplannen opgenomen.

Op het vlak van gezondheid en hygiëne voldoen de meeste kwaliteitsaspecten aan de minimale verwachtingen. Er is een concreet uitgewerkt beheersplan betreffende de preventie van legionella.

De school krijgt een gunstig advies beperkt in de tijd voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Op grond van de systematiek waarmee de school de tekorten opspoot en de gedeeltelijke verbetering van de tekorten, vertrouwt de onderwijsinspectie erop dat het vereiste beleidsvoerend vermogen aanwezig is. Indien de school de kwaliteit op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne consequenter bewaakt en daadkrachtiger tekorten beheerst en verbeteracties uitvoert, moet het mogelijk zijn deze verbeteringen op eigen kracht vorm te geven.

3.1.3 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** Het centrum tracht in zijn visie op evalueren in te spelen op de cultuur van leren en werken en de specifieke doelgroep door de leerinhouden op te splitsen en te evalueren in kleine delen met een gespreide evaluatiepraktijk. De visie werd nog niet voldoende geconcretiseerd in operationele doelen en duidelijke richtlijnen voor de betrokken vakgroepen en teamleden. De betrachting de leerlingen permanent te evalueren is opgenomen in het schoolreglement, maar is voorlopig nog niet vertaald in een transparant en valide evaluatiekader.
- Voor de algemene vorming is de evaluatie gebaseerd op observaties en het uitvoeren van opdrachten die corresponderen met de eindtermen. De criteria waarop deze beoordeling berust, zijn echter niet steeds eenduidig bepaald, gezamenlijk afgesproken en geconcretiseerd in meetbare doelstellingen. In de loop van het schooljaar krijgen de leerlingen opdrachten over een vooraf bepaald onderwerp, waarbij de moeilijkheidsgraad afhankelijk is van het niveau waarop de leerling algemene vorming volgt. Op het einde van het schooljaar wordt een periode georganiseerd waarin de leerlingen testen afleggen en een eindwerk aan een jury voorstellen. De resultaten van dit eindwerk bepalen mee of de leerling het beoogde getuigschrift behaalt.
- Voor de beroepsgerichte vorming gebeurt de permanente evaluatie op basis van observaties en de beoordeling van uitgevoerde werkopdrachten. De kwaliteit van de evaluatiepraktijk is sterk opleidingsafhankelijk. In enkele opleidingen wordt voor elke te verwerven competentie geregistreerd of de leerlingen die al dan niet hebben ingeoeft of in welke mate ze die al beheersen en wordt zelfs in remediëring voorzien voor items waarop de leerlingen minder goed scoorden. De koppeling van de evaluatie en de werkopdrachten aan de te verwerven competenties is echter voor verscheidene opleidingen nog niet evenwichtig en transparant uitgewerkt. In sommige opleidingen worden deelcompetenties aangevinkt zonder een duidelijke link met het beheersingsniveau en in een aantal opleidingen zijn de activiteiten in onvoldoende mate afgestemd op de voorgeschreven competenties. Op het einde van het schooljaar wordt een praktische eindproef georganiseerd met beoordeling door een jury. Dat is een proef over een belangrijk deel van de in dat schooljaar verworven competenties. Het resultaat van deze proef is niet sanctionerend of bepalend voor de eindconclusie, maar bedoeld als extra kans om de banden met mensen en organisaties aan te halen.
- De beoordeling van de leerhouding en een aantal algemene attitudes (aanwezigheid, stiptheid, doorzettingsvermogen veiligheid, zelfstandigheid, samenwerking, beleefdheid) vormen een vast onderdeel van de evaluatie en de rapportering.
- Ondersteuning** Het centrum stuurt de inhoudelijke invulling van de evaluatie aan met de ontwikkeling van instrumenten of evaluatiedocumenten. In een eerste fase is werk gemaakt van de attitudebeoordeling op centrumniveau. Recentelijk worden de validiteit en de objectiviteit van de permanente evaluatie aangestuurd met het gebruik van overzichtslijsten, modulewijzers en trajectfoto's in de werkplaatsen (met competentie- of doelstellingenroosters). De documenten zijn bedoeld als ondersteuning voor de afstemming van de evaluatiepraktijk op de

criteria, beoogde competenties en leerplandoelstellingen. Tegelijkertijd kunnen zij per leerling een permanent beeld geven van de leervorderingen voor de beroepsgerichte vorming en de algemene vorming. De link met het werkplekleren is enkel mogelijk in geval van volledig alternerende tewerkstelling. Voor de evaluatie van het werkplekleren of het voltijds engagement maakt het centrum gebruik van trajectplannen, waarin het de individuele leervorderingen registreert. Er is onvoldoende communicatie en overleg tussen de leraren BGV en de externe partners voor de evaluatie van de leerlingen in de trajecten, projecten of tewerkstelling. De bijdrage van het werkplekleren of het voltijds engagement in de eindbeslissing is niet transparant.

- Doeltreffendheid** De delibererende klassenraad, die zich niet steeds kan baseren op voldoende valide evaluatiemateriaal, komt geregeld samen om mogelijke studiebekrachtigingen toe te kennen. Voor de certificering baseert het centrum zich op de regelgeving. Er is echter nog geen duidelijke visie op de verhouding en de samenhang van de componenten algemene vorming, beroepsgerichte vorming en werkplekleren (voltijds engagement) als basis of onderbouwing van de studiebekrachtiging. Het centrum hanteert in dit verband geen duidelijke deliberatiecriteria. Sommige attesten van verworven competenties zijn in onvoldoende mate gebaseerd op de voorgeschreven competenties en de effectief verworven competenties. Het centrum houdt de gegevens over de studieresultaten en de studiebekrachtiging van zijn leerlingen bij. Het gebruikt de gegevens nog onvoldoende om de kwaliteit van de evaluatiepraktijk te evalueren en waar nodig bij te sturen.
- Ontwikkeling** Door de recente aanmaak en het gebruik van competentie- en doelstellingenroosters is er in de evaluatiepraktijk een meer doelgerichte ontwikkelingsdynamiek aan de gang gebracht. Zowel voor de beroepsgerichte vorming als voor de algemene vorming staan de leraren open voor een meer valide en objectieve evaluatie. Dat proces wordt nog onvoldoende ondersteund met passende professionalisering en opvolging.

4.2 Rapporteringspraktijk

- Doelgerichtheid** Het centrum wordt geconfronteerd met vele ouders die nauwelijks Nederlands spreken of lezen. Het vindt de rapportering dan ook een moeilijke materie en ziet ze als een uitdaging om een rapport te ontwikkelen dat de juiste informatie verstrekt en tegelijk leesbaar is voor elke partij.
- Ondersteuning** Driemaal per schooljaar is er een rapport dat ouders en leerlingen summier informeert over de vorderingen in het centrum. Naast de beoordeling op het traject is er ook een attituderapport voor het vak pav, de BGV, de tewerkstelling en het secretariaat. De leerlingen worden samen met hun ouders uitgenodigd om de resultaten te bespreken. Ouders worden sterk aangespoord om aanwezig te zijn op oudercontacten, wat resulteert in een vrij grote opkomst.
- Doeltreffendheid** Vorige schooljaren was de rapportering niet transparant en niet gebaseerd op de te verwerven competenties. Voor het vak pav en de BGV werden cijfers gegeven op verschillende taken of opdrachten, maar op het rapport werd niet vermeld waarop deze evaluatie betrekking had. De scores of waardeoordelen in de rapporten brachten de vorderingen in de vaardigheden en competenties voor de algemene vorming en beroepsgerichte vorming onvoldoende in kaart. Er was onvoldoende correlatie tussen de algemene en beroepsgerichte vorming in de rapporten enerzijds en de

doelstellingen en competenties in de evaluatieroosters anderzijds. De rapporten bevatten geen waardeoordelen of andere gegevens over het werkplekleren of het voltijds engagement. De rapportering daarvan gebeurt via de communicatie over de trajectplannen. De bijbehorende commentaren op de rapporten blijven hoofdzakelijk beperkt tot vaststellingen of aanmoedelingen m.b.t. de leerhouding of het gedrag. De rapporten bevatten geen diagnostische informatie bij de leerprestaties, noch voorstellen voor remediëring. Voor tewerkgestelde leerlingen zijn er alterneringsplannen, die echter niet door de leraar BGV opgevolgd worden.

Ontwikkeling In de zoektocht naar een competentiegericht rapportering heeft men sinds dit schooljaar een samenwerking met een softwareleverancier om een betere rapportering, afgestemd op de leerdoelstellingen en competenties, te kunnen garanderen. Sindsdien worden voor het vak pav en de BGV werkopdrachten of taken beoordeeld en wordt daarover gerapporteerd, wat al een grote verbetering is tegenover vorig schooljaar. Die (werk)opdrachten zijn voor sommige opleidingen onvoldoende gelinkt aan de te verwerven competenties. Het centrum biedt de leerlingen wel de kans om voldoende frequent op de hoogte te blijven van hun leerprestaties. Ze kunnen bij de leraren altijd informatie inwinnen over hun leervorderingen, geregistreerd in de overzichtslijsten, modulewijzers en trajectfoto's met doelstellingen- en competentieroosters.

4.3 Loopbaanbegeleiding

Doelgerichtheid Het centrum heeft geen uitgeschreven visie op de loopbaanbegeleiding. Het besteedt realiter veel aandacht aan een degelijke loopbaanbegeleiding en voorziet daartoe in een ruime omkadering. Dit schooljaar stuurde de centrumleiding de trajectbegeleiding ernstig bij. Om de aanwezige expertise te delen werden de taken duidelijk verdeeld over een leerlingbegeleider, drie trajectbegeleiders, die elk een vorm van het voltijds engagement opvolgen, en een trajectbegeleider die instaat voor de coördinatie. Die inspanningen resulteren in een behoorlijke tot goede invulling van het voltijds engagement. Op het moment van de doorlichting werd het voltijds engagement voor 76 % van de ingeschreven jongeren gerealiseerd (Vlaams gemiddelde 68 %). Elke jongere doorloopt een onthaalperiode met onder meer een intakegesprek en screeningsopdrachten voor twee gekozen opleidingen. Deze periode sluit het centrum af met een klassenraad, die het trajectplan opstelt en dat toelicht tijdens het oudercontact. De screening is nog niet voor alle opleidingen afgestemd op de opleidingscompetenties, waardoor de resultaten nog onvoldoende aangewend worden om de beginsituatie doelgericht in te schatten. Het centrum heeft de laatste jaren de problematische afwezigheden ernstig teruggedrongen (tot 5 %). Dat is het resultaat van een niet aflatende opvolging en de accurate inschakeling van het CLB, externe partners en welzijnsverstrekkers.

Het dynamische trajectbegeleidersteam is voortdurend op zoek naar verbetering. De bijsturingsacties zowel op het coördinatie- als op het uitvoeringsniveau leveren gunstige resultaten op.

Ondersteuning De leden van het trajectbegeleidingsteam informeren elkaar wekelijks over alle op te volgen ontwikkelingen en initiëren passende acties.
Het driemaandelijks VBACS-overleg (voortraject, brugproject, arbeidsdeelname, CLB en secretariaat) brengt de interne en externe trajectbegeleiders samen om de opvolging van de jongeren te bespreken. Daarnaast heeft het centrum goede relaties opgebouwd met alle actoren, zodat spontane contactopnames bij onverwachte wendingen vanzelfsprekend zijn.

Doeltreffendheid Om alle begeleidingsinitiatieven in kaart te brengen, introduceerde de coördinatie dit schooljaar een digitaal leerlingvolgsysteem met de opdracht het secuur te gebruiken. Uit het onderzoek blijkt dat het trajectbegeleidingsteam en de meeste leraren deze taak degelijk opnemen. De administratieve opvolging van de leerlingendossiers gebeurt nu beter en zorgvuldiger dan in het verleden.

De trajectbegeleiders staan in voor de begeleiding van de jongeren op de werkvloer en in het voltijds engagement. Zij stellen alle noodzakelijke documenten en het opleidingsplan op in samenwerking met de tewerkstellingsplaats. De opleidingscompetenties wendt het centrum echter nog niet doelgericht aan om de component leren en werken maximaal op elkaar af te stemmen. De vakkennis en ervaring van de leraren beroepsgerichte vorming gebruikt ze niet om de meerwaarde van de tewerkstellingsplaats voor het bereiken van de opleidingscompetenties maximaal aan te wenden. Daardoor bieden ook de begeleidingsbezoeken geen informatie over het leerproces van de leerlingen. Uit de commentaren van de begeleidingsbezoeken blijkt dat enkel werkattitudes worden besproken. Het al dan niet bereiken van de competenties en de mogelijkheden tot een doelgerichte bijsturing van het leerproces van de jongere krijgen amper aandacht. Daardoor blijft de invulling van de component werken te beperkt in de opleiding. Door kritische zelfreflectie werden deze bedenkingen door het team (leraren BGV en trajectbegeleiders) ervaren en gesignaleerd. Doelgerichte acties bleven echter achterwege.

Ontwikkeling Het dynamische trajectbegeleidersteam is voortdurend op zoek naar verbetering. De bijsturingsacties zowel op initiatief van het coördinatie-niveau als op initiatief van het uitvoeringsniveau leveren gunstige resultaten op.

5 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM

Het onderzoek naar het algemeen beleid van het centrum levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap, Visieontwikkeling, Besluitvorming, Kwaliteitszorg	Het Centrum voor Leren en Werken is administratief verbonden met de Provinciale Technische School. De eindverantwoordelijkheid voor de centrumwerking berust bij de directeur van de voltijdse school. De coördinator staat in voor de dagelijkse leiding van het centrum, waarvoor het schoolbestuur voldoende beleidsruimte toekent.
---	--

De gedreven invulling van de coördinatietaak blijkt niet alleen uit de doelgerichte aanwending van de middelen voor de algemene en beroepsgerichte vorming en voor de ondersteuning van het voltijds engagement, maar ook uit de inspanningen om te voorzien in een goede accommodatie en materiële ondersteuning voor de algemene vorming en voor de meeste opleidingen. Het engagement en de opendeurpolitiek op coördinatie-niveau dragen bij tot het welbevinden van de schoolparticipanten.

Op onderwijskundig vlak zijn de aansturing en opvolging van leraren en vakgroepen in verscheidene opzichten voor verbetering vatbaar. Het decreet leren en werken wordt vanuit het coördinatie-niveau nog niet volwaardig begeleid en geïmplementeerd wat sommige opleidingen betreft.

De algemene visie zoals geformuleerd in het centrumwerkplan is in de eerste plaats afgestemd op een gestructureerde centrumwerking, waarbij drie pijlers worden onderscheiden: de administratie, de werking voor de tewerkstelling en de trajectbegeleiding, de werking voor de algemene en de beroepsgerichte vorming.

Op onderwijskundig vlak vertoont de visie enerzijds nog hiaten en is er bijvoorbeeld geen uitgeschreven visie op de loopbaanbegeleiding. Anderzijds wordt onder meer de visie op evaluatie niet centrumbreed gedragen en geïmplementeerd.

Het CLW beschikt over de decretaal verplichte participatieorganen. De centrumraad vormt een doeltreffend forum voor informatieverzameling en -uitwisseling. Algemeen is de betrokkenheid van de centrumparticipanten groot, waardoor de besluitvorming democratisch gedragen wordt. De besluitvorming op het onderwijskundige vlak is echter nog overwegend informeel, wat verklaart waarom de vakgroepwerking, de gelijkgerichte implementatie van het decreet leren en werken en van de processen voor verbetering vatbaar zijn.

Het CLW heeft de afgelopen schooljaren ingezet op kritische reflectie op zijn eigen werking, op bijsturingen en kwaliteitsverhoging. De kwaliteitszorg gebeurt echter nog niet systematisch en integraal. Het CLW neemt zich voor het centrumwerkplan om te zetten in een kwaliteitsmodel, om de realisatie van de algemene en de beroepsgerichte vorming en van de implementatie van de onderwijskundige processen integraal in kaart te brengen, met het oog op systematische bijsturing.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM

6.1 Wat doet het centrum goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De invulling van het voltijds engagement en de tewerkstelling.
- De realisatie van de opleidingscompetenties voor de opleidingen Carrosserie en Lassen.
- De uitrusting van de centrumwerkplaats en de didactische keuken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het ondersteunende leer- en leefklimaat.
- De zorg voor en de begeleiding van de leerlingen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De dynamische invulling van de coördinatieopdracht.
- De samenwerking met externe partners.

6.2 Wat kan het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De inspanningsverplichting met betrekking tot de vakoverschrijdende eindtermen.
- De uitrusting voor de opleidingen Logistiek helper in de zorginstellingen, Winkelbediende en Onderhoudswerker gebouwen.
- De afstemming van oefeningen en opdrachten op het competentieconcept in sommige opleidingen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De samenwerking tussen de leraren BGV en de tewerkstellingsplaatsen.
- De doelgerichte verwerking van de screeningsresultaten.
- De afstemming van het leerproces en de studiebekrachtiging op de individuele leertrajecten, de opleidingscompetenties en de leerplandoelstellingen.
- De doeltreffendheid van de evaluatie- en rapporteringspraktijk.
- De ontwikkeling van transparante evaluatiecriteria.
- De lage tewerkstellingsgraad in sommige opleidingen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De beleidsmatige aansturing en opvolging van het curriculum en de onderwijskundige processen.
- De interne kwaliteitszorg.

6.3 Wat moet het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De realisatie van de competenties voor de opleiding Keukenmedewerker.
- De realisatie van de competenties voor de opleiding Logistiek helper in de zorginstellingen.
- De realisatie van de competenties voor de opleiding Polyvalent onderhoudswerker gebouwen.
- De realisatie van de competenties voor de opleiding Winkelbediende.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Keukenmedewerker		x
Logistiek helper in de zorginstellingen		x
Polyvalent onderhoudswerker gebouwen		x
Winkelbediende		x

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **10-01-2017** opnieuw een controle uit.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Roger Van den Borre de inspecteur-verslaggever	Koen Bouve de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van het centrum	